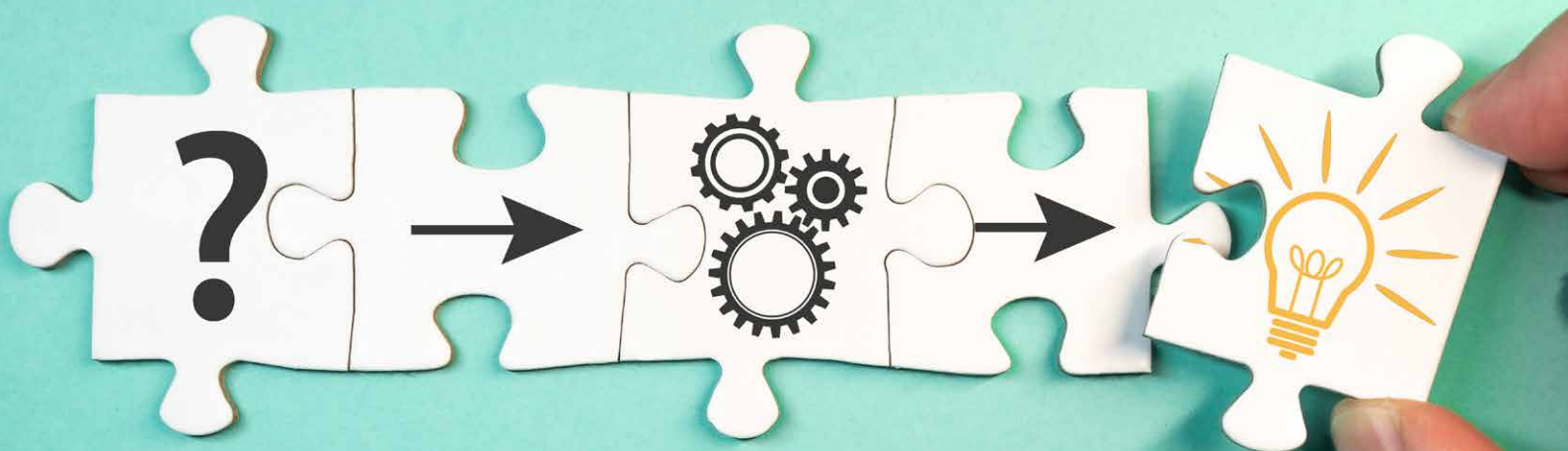

Zoerselse Studiedag
**INSPRAAK &
TRANSPARANTIE**

VLAAMS BELANG

Deze brochure is een publicatie van het Vlaams Belang - november 2021
Ver. uitg.: Wouter Bollansée, Voetbalstraat 42, 2980 Zoersel

Voorwoord

De Zoerselaar moet zoals elke burger om de 6 jaar naar het stemhokje om zijn stem uit te brengen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Maar vanaf 2024 is dit geen plicht meer maar een recht. De wetgever besliste namelijk dat de gemeenteraadsverkiezingen van 2024 de eerste zullen zijn waarbij stemrecht geldt en niet langer stemplicht. Waar de Zoerselse politiek dus vroeger, op zijn minst om de 6 jaar, de stem van (bijna) elke stemgerechtigde Zoerselaar hoorde, zal dat dus vanaf 2024 niet langer het geval zijn.

Voor Vlaams Belang Zoersel is het enorm belangrijk dat elke Zoerselaar gehoord wordt.

Om die reden namen we dan ook de beslissing om onze eerste studiedag te wijten aan het thema 'Inspraak & Transparantie'. Het zal immers meer dan ooit nodig zijn om de Zoerselaar te betrekken bij het beleid. Want wat onze democratie echt kan missen, is het afhaken van burgers. Anderzijds stellen we vast dat veel inwoners geen geloof meer hebben in het politieke systeem. Er heerst momenteel een groot ongenoegen met als ondertoon: "Waarom moeten we nog gaan stemmen, ze luisteren toch niet?". Dat gevoel begrijpen we. Maar we hebben ook heel goed nieuws: net het stemrecht zal ervoor zorgen dat uw enthousiaste stem harder doorweegt dan ooit tevoren.

Om u te overtuigen van de kracht en de capaciteiten van de Zoerselse Vlaams Belang-afdeling organiseren we naar aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen een vijftal studiedagen. Tijdens elke studiedag zullen we een welbepaald thema uitwerken. We starten telkens met een voorafgaande bevraging bij de Zoerselaar. Tot besluit van de studiedag zullen we daarna vijf concrete actiepunten van Vlaams Belang Zoersel voorstellen.

Het resultaat zal niet beperkt zijn tot een inhoudelijke weergave van het behandelde thema. Het zal steeds audiovisueel ondersteund worden door een opgenomen interview, een voorstellingsfilmpje ... Deze ondersteunende elementen kan u samen met de concrete actiepunten raadplegen op de Facebook- en YouTubepagina van Vlaams Belang Zoersel.

De studiedagen zullen plaatsvinden binnen een periode van 2021 tot 2024. In 2024 zal dit voorbereidend werk uiteindelijk leiden tot een stevig uitgewerkt inhoudelijk Zoersels Vlaams Belang-verkiezingsprogramma.

Ons doel is duidelijk: U ervan overtuigen dat Vlaams Belang Zoersel uw steun en stem verdient in 2024. Dit zullen we zowel doen door het samenstellen van een stevige kandidatenlijst maar, zeker even belangrijk, door het aanbieden van een doordacht beleidsprogramma dat uitgevoerd zal worden door bekwaame mensen.

Want dat is wat de Zoerselaar meer dan ooit verdient!

Ik wens u ondertussen veel leesplezier.

Prof. Dr. Tom Van Woensel
Verantwoordelijke studiedagen en verkiezingsprogramma
Bestuurslid Vlaams Belang Zoersel

Algemene situatieschets

We nemen graag even de tijd om u correct te schetsen hoe de lokale politiek werkt. Om de 6 jaar mag de Zoerselaar naar het stemhokje. Met zijn stem zorgt hij of zij er dan voor dat gemeenteraadsleden via het partijsysteem worden verkozen. Deze (in Zoersel) 27 verkozen raadsleden vormen dan samen de gemeenteraad. Een meerderheid, dus minimum 14, van de gemeenteraadsleden vormt een zogenaamde coalitie, een bestuursmeerderheid.

Eenzijds moet er dus een meerderheid zijn tussen de partijen die samengaan, anderzijds is er ook nood aan een sterk gezamenlijk inhoudelijk project. Deze bestuurscoalitie 'kiest' een college van burgemeester en schepenen. Wie burgemeester wordt, wordt sinds enkele maanden bepaald door een nieuw decreet. Zo zal het steeds de persoon zijn met het meest aantal behaalde stemmen van de grootste partij van de coalitie die de sjerp zal dragen. Het college zorgt voor de dagelijkse leiding van de gemeente en staat aan het politieke hoofd van de gemeentelijke administratie. De gemeenteraad heeft enerzijds een controlerende functie ten aanzien van het college en anderzijds hebben zij de democratische eindbeslissing bij het stemmen van agendapunten.

Vlaams Belang Zoersel vindt het zeer belangrijk dat elk raadslid in Zoersel de vrijheid krijgt om vrij en kritisch te kunnen reflecteren op de ingediende agendapunten. Dit vereist uiteraard een stevige inhoudelijke voorbereiding maar ook een duidelijk beeld van wat de Zoerselaar wil. Gemeenteraadsleden zijn verkozen door de Zoerselaar in het hoogste democratische lokale orgaan, de gemeenteraad. De raadsleden dienen dan ook het belang van de Zoerselaar voorop te stellen. De gemeenteraad moet dus zijn echte functie kunnen vervullen, in volle vrijheid, zonder partijdictaten.

Het belang van de beslissingen die door deze 27 raadsleden genomen wordt, kan niet onderschat worden. Zij beslissen namelijk mee over uw dagelijks leven met bijhorende financiële consequenties. Het is immers het lokale beleidsniveau dat het dichtst bij de burger staat. Daarom dat lokale bereikbaarheid, maar ook volledige transparantie en voldoende inspraak tijdens de legislatuur absoluut noodzakelijk zijn. Het lokale politieke niveau, het meest nabije beslissingsorgaan, heeft dus een grote dagdagelijkse impact.

Met onze vijf concrete actiepunten willen wij de stem van de Zoerselaar gemakkelijker, sneller, duidelijker en luider laten klinken, direct tot bij de gemeenteraad. Met deze actiepunten hoort de gemeenteraad wat de Zoerselaar denkt en kunnen deze ideeën worden meegenomen in de besluitvorming.

Uiteraard is het niet enkel de lokale overheid die de graad van 'inspraak en transparantie' in Zoersel bepaalt. Buiten de overheid speelt de Zoerselse burger, en bij uitbreiding de Zoerselse gemeenschap, een belangrijke rol als het op inspraak en transparantie aankomt. Bovendien is ook de zogenaamde 'markt', dus onze Zoerselse bedrijven maar ook de zakelijke partners van de gemeente, een factor die kan bijdragen tot meer openbaarheid van beslissingsvorming. Dit wordt visueel voorgesteld in de afbeelding op pagina 5.

Het is duidelijk dat transparantie, burgerparticipatie en inspraak betrekking hebben op de overheid-gemeenschap-markt-driehoek. Op elk van de driehoekzijden werken elementen zoals adviesraden (burgerparticipatie), privaat-publieke samenwerkingen (privatisering en marktwerking), maar ook vrijwilligerswerk (actief burgerschap) en sociaal onderne-

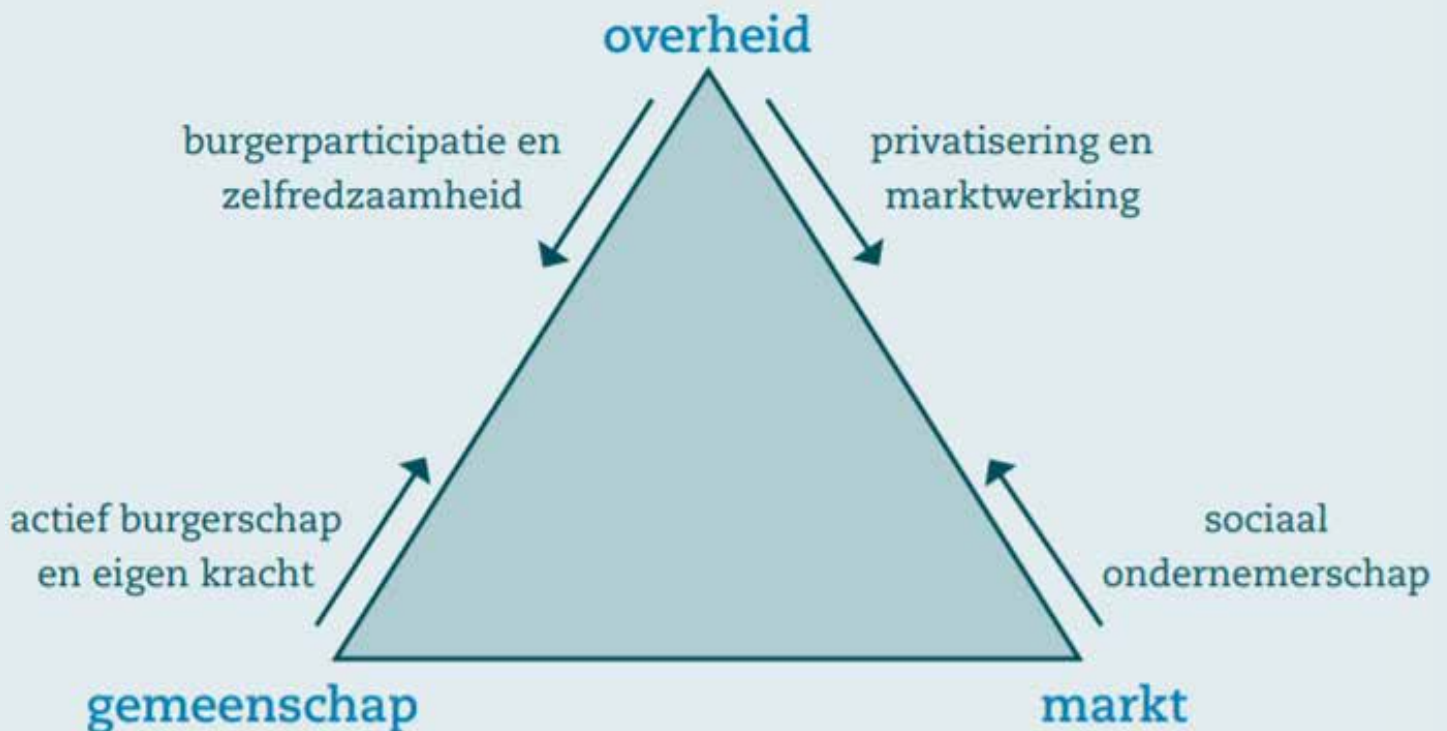
merschap. Elk van de drie participanten heeft een rol en moet actief deelnemen om tot transparant beleid te komen.

Vlaams Belang Zoersel pleit dus voor een veel opener en transparanter beslissingsverhaal. De mening van de burger moet niet enkel om de 6 jaar gevraagd worden. De gemeentelijke politiek moet hierin een actieve rol spelen. De politiek moet dus niet wachten tot de burger zijn stem laat horen maar moet deze proactief gaan vragen.

Uiteraard bestaan er (vaak politiek geïnspireerde) adviesraden, en af en toe probeert men wel in overleg te gaan met een burgercomité. Maar vaak moeten we hier constateren dat wie het vaakste en luidste roept gehoord wordt en de stille meerderheid vergeten wordt. Wij zijn ons ervan bewust dat niet iedereen de durf, de tijd of de ambitie heeft om aan te schuiven tijdens publieke, openbare overlegmomenten. We hebben zelf kunnen ontdekken dat bij online bevestigingen honderden Zoerselaars reageren en graag hun mening geven.

Ook de stille meerderheid moet dus dringend gehoord worden. Dit inspraakproces moet worden aangevuld met sterke gemeenteraadsleden die open staan voor de mening van de Zoerselaar, maar eveneens met een burgemeester en schepenen die bekwaam met die mening en die inspraak kunnen omgaan. Enkel onder deze voorwaarden zal bij alle belangrijke zaken de mening van de Zoerselse burger eindelijk echt meetellen.

Bron: Van der Steen, M., Scherpenisse, J., Hajer, M., van Gerwen, O.J. & Kruitwagen, S. (2014) Leren door doen: overheidsparticipatie in een energieke samenleving. Den Haag: Nederlandse School voor Openbaar Bestuur en het Planbureau voor de Leefomgeving.

Wij deden de test...

Met veel plezier geven we u dan ook een voorbeeld van onze online bevraging (september 2020). Maar liefst 345 Zoerselaars vulden deze bevraging in. Dit is een erg knap resultaat, niet in het minst omdat deze bevraging enkel door Vlaams Belang Zoersel gelanceerd werd. In tegenstelling tot adviesraden, overlegmomenten, studiebureaus, etc. is dit ongetwijfeld één van de meest democratische bevragingen ooit die in Zoersel plaatsvonden. Bovendien is dit niet tijdrovend, kost dit bijna geen geld en krijgen we een duidelijke mening die de gemeenteraadsleden kunnen meenemen in hun besluitvorming.

Buiten de procentuele uitslagen kregen we ook vele interessante extra toevoegingen en reacties. Verschillende van deze zaken gebruikte Vlaams Belang Zoersel om agendapunten in te dienen op de gemeenteraad.

OVER DE OPHALING VAN RESTAFVAL, welke mening deelt u?

61%

30%

9%

De huidige regeling met vuilniszakken moet behouden blijven

Overschakelen naar restafvalcontainers is aangewezen

Geen mening

OVER DE SINTERKLAAS-STOET, welke mening deelt u?

91%

6%

3%

De echte zwarte piet moet behouden blijven

Roetpieten is een betere optie

Geen mening

OVER DE TOENAME VAN APPARTEMENTEN IN ZOERSEL, moet de gemeente Zoersel (zoals in Lille) de appartementisering tegengaan door (tijdelijk) een stop te zetten op grote bouwprojecten?

75%

14%

10%

Ja

Nee

Geen mening

OVER EEN MOGELIJKE FUSIE, moet er een vrijblijvend onderzoek worden opgestart betreffende de mogelijkheid tot een gemeentelijke fusie? (Bv. met Malle)

28%

51%

21%

Ja

Nee

Geen mening

OVER DE PRIORITEITEN VAN DE POLITIE, waar moet de politie extra aandacht aan besteden als u 1 onderwerp moet kiezen?

13%

6%

49%

14%

12%

6%

Fietsdiefstallen

Alcoholcontrole

Woninginbraken

Snelheidscontrole

Drugs

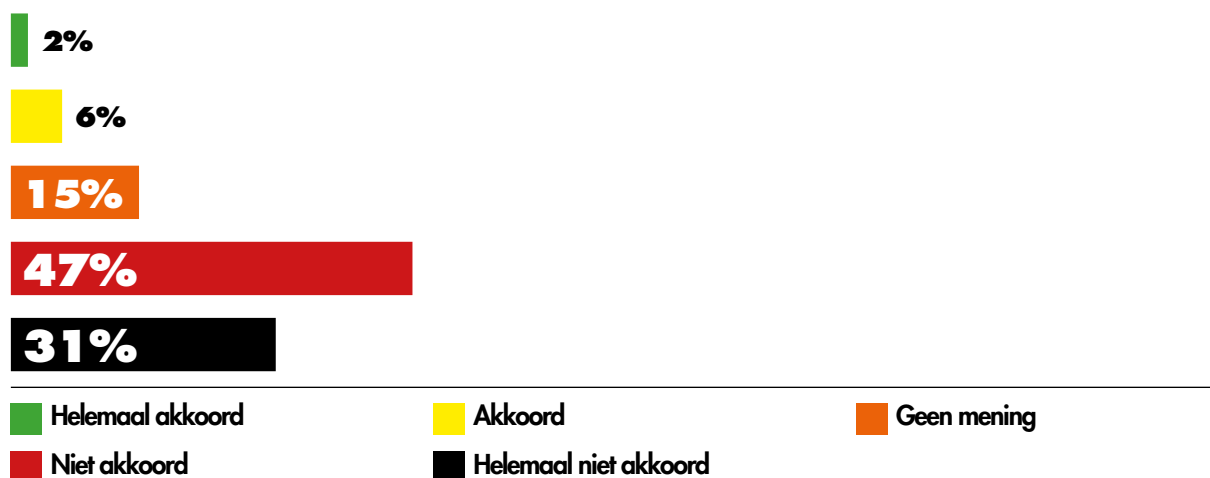
Andere

Bevraging over studiedag 'Inspraak & Transparantie'

Bovenstaande bevraging was voor Vlaams Belang Zoersel een eerste test om te kijken hoe actief de Zoerselaar zijn mening wil laten gelden. Daarom lanceerden we ook een heel specifieke bevraging over het thema van deze studiedag: 'Inspraak en Transparantie'.

U kunt hieronder de resultaten vinden alsook de conclusie die Vlaams Belang Zoersel hieraan koppelt. Aan deze specifieke bevraging deden 124 Zoerselaars mee. Dit aantal zou idealiter beter hoger zijn geweest om nog meer statistisch relevant te zijn maar aan de andere kant is het ook de grootste Zoerselse bevraging die ooit afgenomen werd rond dit onderwerp. Zo is dit aantal deelnemers groter dan het aantal gemeenteraadsleden, is dit aantal groter dan eender welke adviesraad en is dit aantal groter dan eender welk Zoerselse politiek partijbestuur.

De gemeente biedt u voldoende inspraakmogelijkheden en gelegenheid om uw mening te geven vooraleer er belangrijke besluiten worden genomen?

CONCLUSIE VLAAMS BELANG ZOERSEL:

We zijn verbaasd over dit extreem lage cijfer van gevoel van inspraakmogelijkheden. Niet dat we hier een score van meer dan 50% hadden verwacht voor 'akkoord' maar dit lage aantal van 'akkoord' of 'helemaal akkoord'-stemmers verontrust ons echt. We zijn ervan overtuigd dat er veel te weinig echte inspraak is, zeker voor de stille meerderheid. We denken ook dat de gemeentelijke communicatie ook heel veel tekort schiet. Er is wel degelijk een kleine basis-aanzet van inspraak binnen de gemeente naar haar burgers toe maar blijkbaar is de burger ook van deze beperkte basisinspraak totaal niet op de hoogte. Werk aan de winkel dus.

De gemeente zou bij belangrijke onderwerpen een referendum/bevraging moeten organiseren waardoor uw inspraak als burger meer gehoord wordt?

54%

40%

4%

2%

0%

Helemaal akkoord

Akkoord

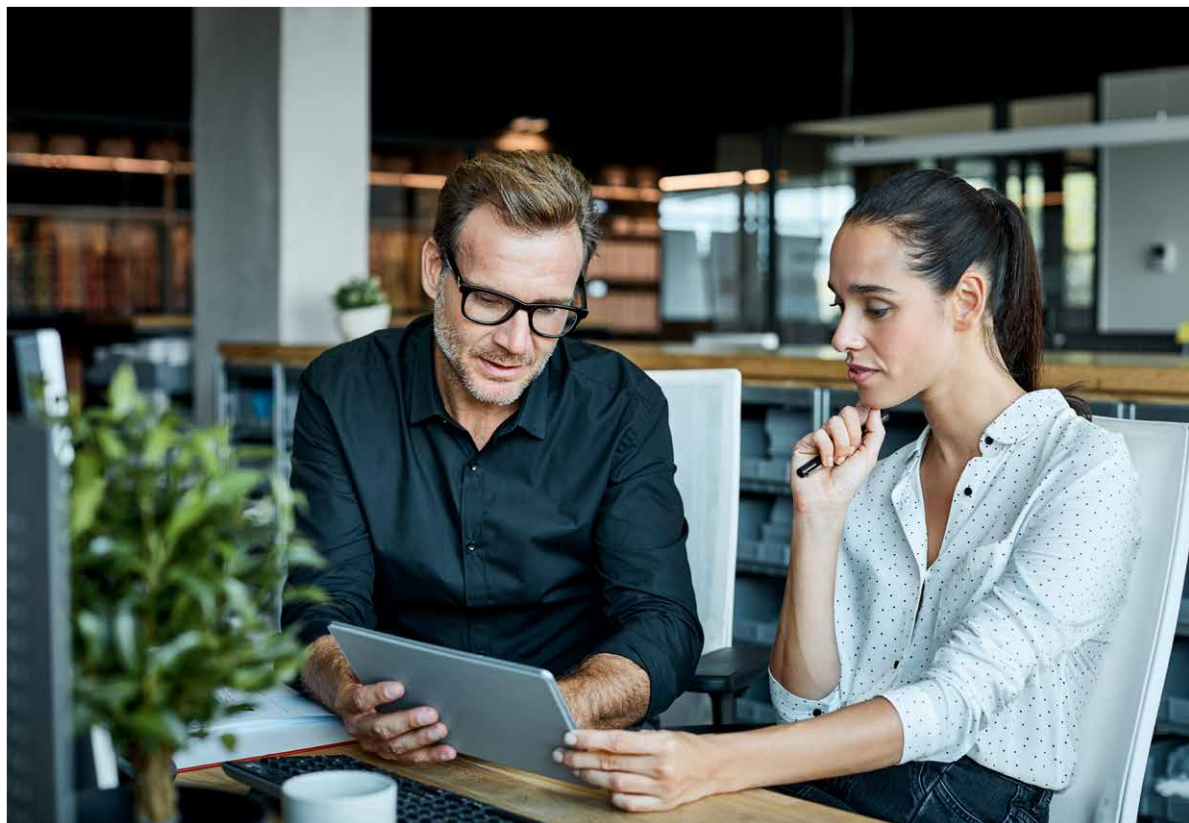
Geen mening

Niet akkoord

Helemaal niet akkoord

CONCLUSIE VLAAMS BELANG ZOERSEL:

Hieruit blijkt overduidelijk dat de Zoerselaar, of op zijn minst de deelnemers aan deze bevraging, wel degelijk snakken naar meer en échte inspraak. Laat ons die kans dus grijpen!

Welke manier van inspraak zou u verkiezen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

6%

56%

63%

28%

2%

1 keer per 6 jaar gaan kiezen is voor mij voldoende als inspraak

Regelmatig een online enquête lijkt me interessant

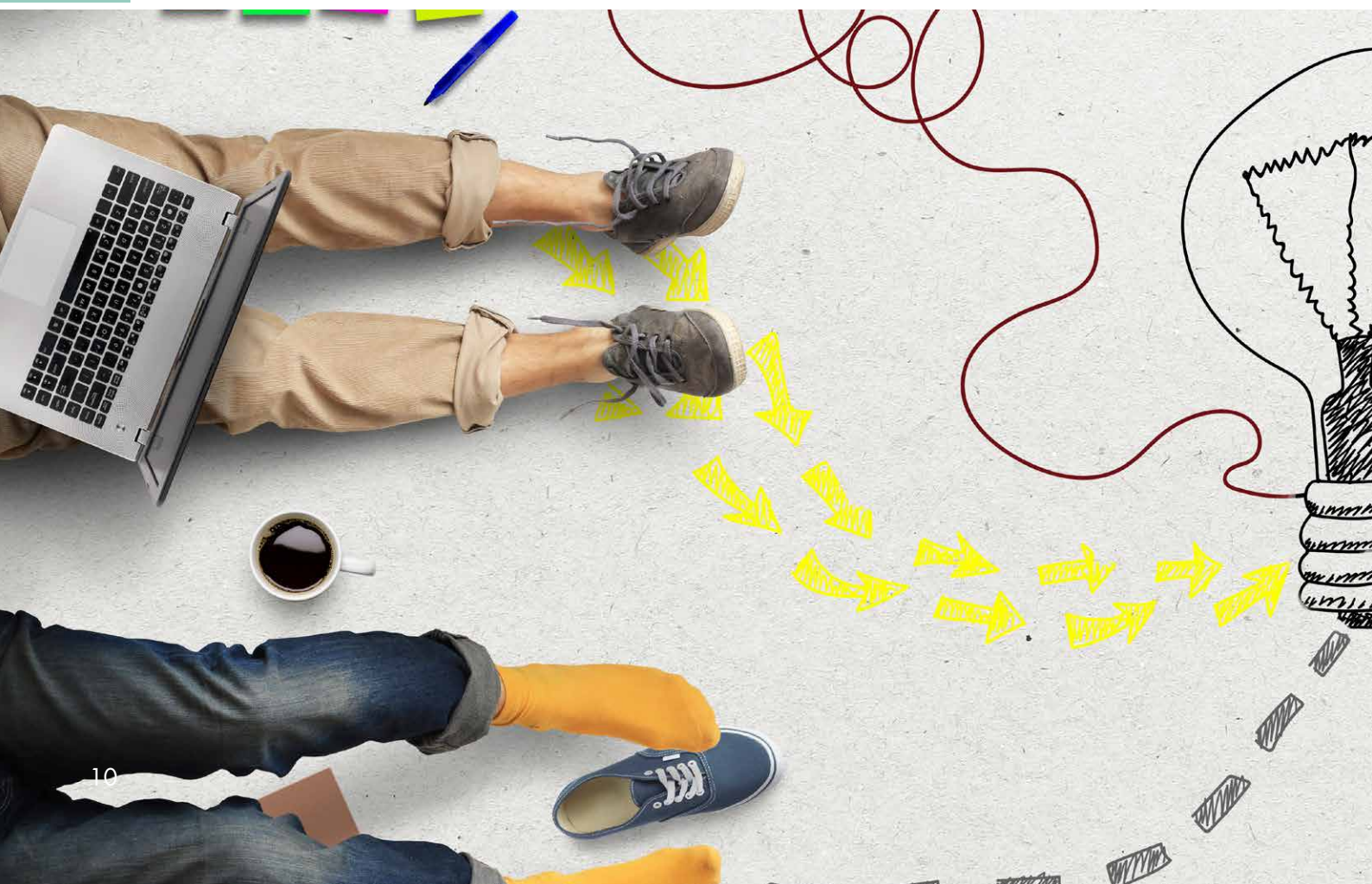
een 'officieel' referendum dat georganiseerd wordt bij echt belangrijke zaken

Een jaarlijks wijkevenement waarbij u zich rechtstreeks tot de politiek kunt richten

Andere

CONCLUSIE VLAAMS BELANG ZOERSEL:

Laat ons de mogelijkheden van inspraak zo ruim mogelijk nemen. Snel online voor kleine zaken waar het kan maar op een echt heel officiële manier wanneer het echt 'moet'.

Rond welke onderwerpen wilt u vooral uw mening laten horen?
(Meerdere antwoorden mogelijk)

71%

30%

49%

68%

73%

6%

Mobiliteit

Wonen

Sport- en vrijetijdaanbod

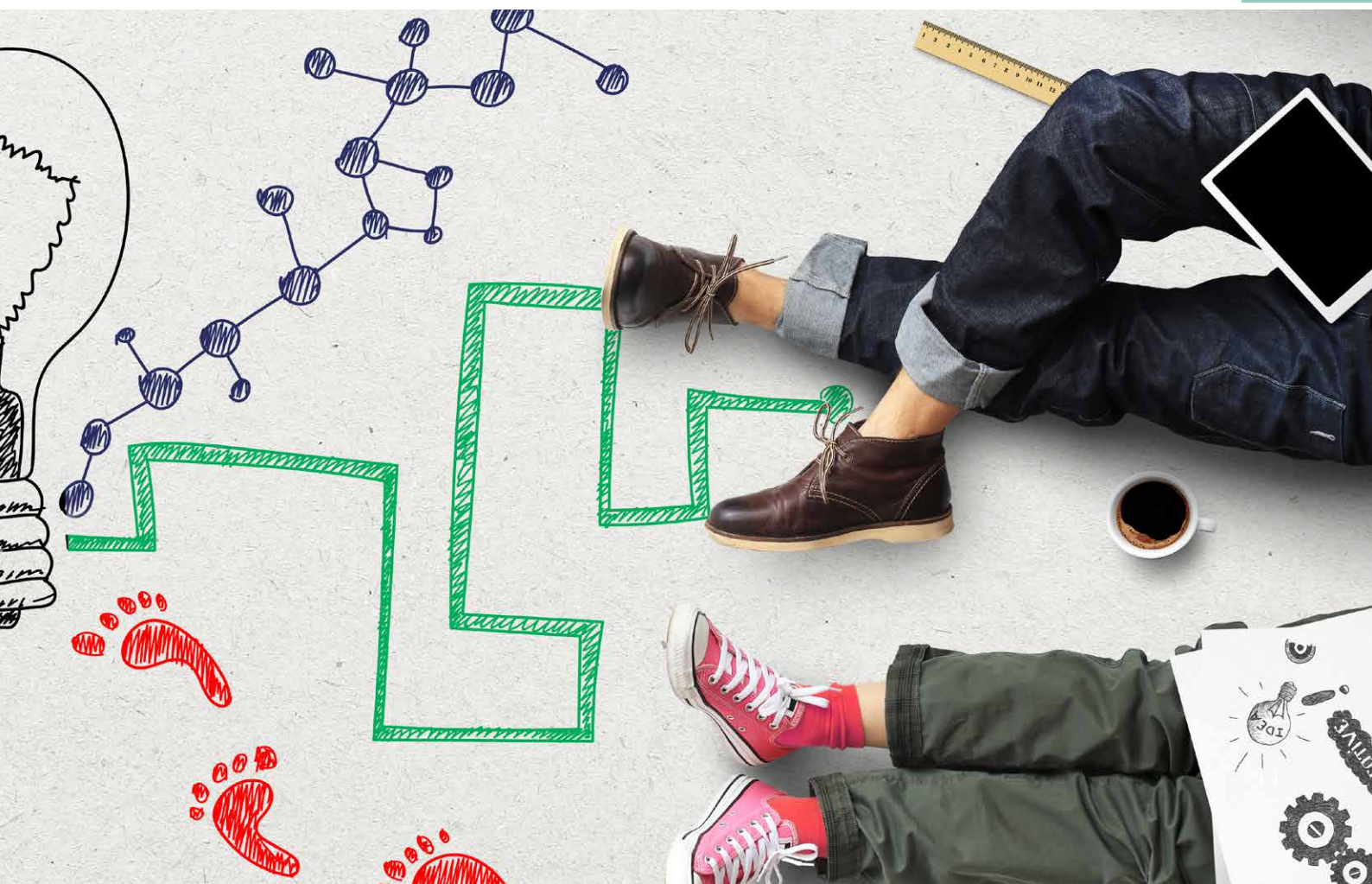
Veiligheid

Belastingen en financiën

Andere

CONCLUSIE VLAAMS BELANG ZOERSEL:

De Zoerselaar wil ruim bevraagd worden over verschillende onderwerpen. Vaak hangen onderwerpen of beslissingen ook samen. Laat ons dus niet alleen de wijze van een bevraging ruim interpreteren maar ook de mogelijke onderwerpen die aan bod kunnen komen. Laat vooral ook de Zoerselaar zelf zijn onderwerp en/of bevragingen kiezen.

Intermezzo

Buiten de lokale politiek, de burgers, de verenigingen en bedrijven zijn er ook nog andere belangrijke actoren die wegen op inspraak & transparantie. Wij sommen 2 belangrijke actoren op. We stellen ze u bewust positief voor (zie omschrijving hieronder) maar de praktijk leert ons vaak het omgekeerde. Bij één van de 5 voorstellen op het einde van deze tekst kan u onze bezwaren en oplossing lezen.

- **Privaat-Publieke Samenwerking**

Wat is een PPS? Voor grote projecten (bv. een nieuw sportcomplex of gemeenschapscentrum) kan een lokaal bestuur beroep doen op één of meerdere private partners om gezamenlijk dit project te realiseren waarbij de financiële, operationele of maatschappelijke lasten en baten gedeeld worden. Men spreekt dan van een zogeheten Publiek-Private Samenwerking (PPS). Bron: <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/28270>

- **Intercommunale**

Wat is een intercommunale? Een intercommunale is een vereniging van gemeenten met als doel taken van gemeenschappelijk belang te realiseren, vooral op het gebied van: afvalinzameling en -verwerking, nutsvoorzieningen (elektriciteit, gas, water en kabel distributie), sociale huisvesting of streekontwikkeling. Bron: <https://www.vlaanderen.be/de-intercommunales-of-verenigingen-van-gemeenten>

5 concrete voorstellen van Vlaams Belang Zoersel over 'Inpraak & Transparantie'

1. VEEL DIRECTERE COMMUNICATIE MET DE ZOERSELAAR

De gemeente moet een grote digitale stap vooruitzetten, uiteraard zonder de inwoners te vergeten die met deze digitale communicatievormen minder vertrouwd zijn.

De gemeente moet inzetten op veel meer communicatievormen. Sociale media zijn bijvoorbeeld een belangrijke bron van informatie om te weten welke thema's leven. What's App en dergelijke zijn directe kanalen om te kunnen communiceren met de Zoerselaar. Maar ook videoboodschappen zijn populairder en sneller dan uitgeschreven nieuwsbrieven. Wollige teksten en voorstellen moeten omgevormd worden tot concrete acties en bevestigingen. Met een veel directere communicatie zal de Zoerselaar zich veel meer aangesproken voelen. Zo moet er ook een concreet plan opgemaakt worden opdat meer mensen zich zouden laten aansluiten bij de gemeentelijke Facebook-pagina. Dit platform is namelijk snel, direct en goedkoop om te gebruiken als communicatiemiddel. Ook moeten we andere sociale media zoals Instagram en misschien zelfs Tik Tok eens grondig analyseren. Veel jeugd communiceert namelijk op deze platformen en heeft enkel nog passief een Facebook-account. Voor bijvoorbeeld de senioren kunnen de 3 fysieke bibliotheekvestigingen een heel belangrijke rol spelen als communicatiemiddel. Zo stellen we voor om alle senioren minstens 1 keer per jaar (in kleine groepjes) uit te nodigen in de bibliotheek voor een communicatie-overlegmoment.

2. HET GEMEENTEBESTUUR MOET VEEL TOEGANKELIJKER BENADERBAAR ZIJN

In elke deelgemeente (bijvoorbeeld in de bibliotheek) willen we maandelijks een vragen-uurtje organiseren. Er is dan telkens één schepen aanwezig die het bestuur vertegenwoordigt.

Verder moet de burgemeester 1 uur per week consultatie houden voor zijn inwoners. Dit kan fysiek in het gemeentehuis maar deze mogelijkheid moet ook online (Zoom, Teams, enz.) bestaan. We vragen dus een engagement van een wekelijks uurtje 'vraag het aan uw burgemeester'.

Verder moet elke raadslid zich engageren om minimum één avond per maand beschikbaar te zijn om op aanvraag bij mensen thuis langs te gaan om individuele bekommernissen te bespreken. Op deze wijze, blijft de gemeenteraad en het college voldoende voeling houden met de Zoerselaar.

3. DIRECTE, EFFICIËNTE EN WAARHEIDSGETROUWE INSPRAAK: 'ZOERSEL, UW MENING TELT.'

Bij echt belangrijke zaken dient de procedure van een referendum veel eenvoudiger te kunnen worden opgestart. De huidige omslachtige procedure dient te worden vereenvoudigd. Als het decreet dit in de weg staat, kan er ondertussen gewerkt worden met een officieus referendum waarbij alle partijen een 'gentlemen's agreement' tekenen waarin

bevestigd wordt dat de Zoerselse stem zal gevolgd worden bij een duidelijk referendumresultaat zoals bijvoorbeeld zestig procent. Voorafgaand aan belangrijke bevestigingen/referenda dienen informatiemomenten voorzien te worden in de meeste ruime zijn van het woord.

Voor 'kleinere' zaken moet een zeer gebruiksvriendelijke manier van (online) bevestiging worden opgestart. Dit aan de hand van duidelijke ja/nee of meerkeuzevragen. De resultaten van deze bevestigingen moeten de raadsleden ondersteuning bieden om ruimer geïnformeerd doordachte en correcte beslissingen te kunnen nemen. Dit dus aan de hand van feiten, visies en ideeën die ook komen van buiten hun eigen directe omgeving.

Burgers moeten de kans hebben om zelf onderwerpen (en vragen) in te dienen voor officiële gemeentebevestigingen. Zo zouden we bijvoorbeeld elk kwartaal een relevante bevestigingsronde kunnen organiseren via een digitaal platform zoals "Zoersel, uw mening telt".

De gemeente organiseert 1 keer per jaar een politiek debat waar elke Zoerselaar op uitgenodigd wordt. Dit debat blikt terug op het afgelopen jaar en kijkt vooruit naar het eerstvolgende jaar. Dit debat zal ook via een livestream te volgen zijn. Inwoners kunnen hiervoor zelf vragen insturen.

4. 'ONGENAAKBAARHEID' VAN INTERCOMMUNALES EN PRIVAAT-PUBLIEKE SAMENWERKINGEN MOET WORDEN BEPERKT.

Wij eisen dat intercommunales aan de gemeenteraad een heldere en volledige duiding komen geven over hun activiteiten, hoe de samenwerking loopt, en waar de mogelijke problemen of opportuniteiten liggen. Dit zou ook via (digitale) infosessies kunnen gebeuren, waar de gemeenteraad haar vragen kan stellen. De gemeenteraad moet volledig geïnformeerd worden over de activiteiten. Dat kan enkel met transparante informatie op

regelmatige tijdstippen. Intercommunales die weigeren aan deze decretale verplichting te voldoen om aan de gemeenteraad duiding te komen geven, krijgen bij een eerste overtreding een officieel schrijven van de gemeente en een klacht bij gouverneur/binnenlands bestuur. Bij een tweede overtreding zal er door de gemeente niet meer gestemd worden op de algemene vergadering met duidelijke vermelding van de reden. Bij een derde overtreding wordt het intrekken van het lidmaatschap sterk in overweging genomen. Vertegenwoordigers vanuit de gemeenteraad in de intercommunales moeten te allen tijde antwoord kunnen geven op vragen van collega raadsleden. Ze moeten dus hun intercommunale-dossier ten gronde kennen.

Over de huidige manier van werken binnen Privaat-Publieke Samenwerking-constructies maken we ons grote zorgen. De politiek moet zelf zijn verantwoordelijkheid nemen om een visie over grote projecten te ontwikkelen en de gemeentelijke administratie moet dit proces als eerste begeleiden en mee uitvoeren. Privaat-publieke samenwerkingen moeten evenwichtig opgezet worden, waar de leidende (en niet de lijdende) rol van de overheid dus in teruggevonden moet kunnen worden. Dit moet leiden tot een zeer duidelijke win-win. Als dit niet kan omdat de private partner volledige zeggenschap wil, gaan we niet in zee met de private partner. Momenteel zwaait de slinger veel te veel door, met tot gevolg dat de private partner alles bepaalt en de publieke actor betaalt. Deze PPS-constructies werden vroeger al te vaak gebruikt omdat de politieke bestuurders noch de kennis, noch de energie, noch de tijd hadden om zich met grote projecten bezig te houden. Voor het Vlaams Belang is het dan ook vanzelfsprekend dat enkel bekwame bestuurders aan het hoofd van de gemeente mogen staan. Alleen op deze manier kunnen deze personen met kennis van zaken grote maatschappelijke bouwprojecten sturen en begeleiden waardoor er een tegengewicht gegeven wordt aan grote bouwfirmas die het liefst hun zin doen zonder al te veel pottenkijkers.

5. ADVIESRADEN DEPOLITISEREN

Geen politieke figuren meer in adviesraden! Wie een bestuursfunctie heeft in een politieke partij kan niet meer als lid in een adviesraad zetelen. Momenteel zijn de adviesraden veel te gepolitiseerd. Op deze manier zijn ze eerder een verlengstuk van de politieke partijstructuur dan een onafhankelijke adviesraad. Al moeten we hier zeker stellen dat er wel degelijk zeer sterke en onafhankelijke adviesraden zijn in Zoersel. We denken hier bv. aan de GECORO. Het kan dus wel degelijk.

Werkten mee aan deze studiedag:

Boris Van Echelpoel

Wouter Bollansée

Tom Van Woensel

TIJD VOOR EEN DOORDACHT BELEID

VLAAMS BELANG